

FTEHIM DWAR SIGURTA' SOĊJALI

BEJN

NEW ZEALAND U MALTA

Il-Gvern ta' New Zealand

U

Il-Gvern ta' Malta

Minn hawn 'il quddiem imsejha "il-Partijiet"

IDDEĊIDEW li jikkooperaw fil-qasam tas-Sigurtà Soċjali u li jixtiequ jikkoordinaw l-operat tas-sistemi tas-sigurtà soċjali rispettivi tagħhom u li jtejbu l-aċċess ekwu minn persuni koperti minn dan il-Ftehim għal benefiċċji tas-sigurtà soċjali speċifikati provduti taht il-ligijiet taż-żewġ pajjiżi

QABLU kif ġej:

PART 1

Dispożizzjonijiet Ġenerali

Artikolu 1

Definizzjonijiet

1. Għall-iskop ta' dan il-Ftehim, sakemm il-kuntest ma jitlobx mod ieħor:

assenza, fir-rigward ta' pajjiż, tfisser li ma tkunx fiżikament preżenti f'dak il-pajjiż jew fil-baħar territorjali jew fl-ilmijiet interni ta' dak il-pajjiż għal perjodu ta' 24 siegħa jew aktar; u nieqes għandu tifsira korrispondenti

età tad-dritt għas-superannwazzjoni ta' New Zealand tfisser l-età speċifikata taht il-legislazzjoni ta' New Zealand għall-eligibilità għas-superannwazzjoni ta' New Zealand (li, fid-data ta' dan il-Ftehim, hija 65 sena)

benefiċċju għal New Zealand tfisser benefiċċju tan-New Zealand kif definit f'dan l-artikolu; u għal Malta tfisser benefiċċju Malti kif definit f'dan l-artikolu

awtorità kompetenti tfisser:

- (a) għal New Zealand, il-Kap Eżekuttiv tad-dipartiment responsabbli għall-amministrazzjoni tal-Att dwar is-Sigurtà Soċjali tal-1964 f'dak iż-żmien; u
- (b) għal Malta, id-dipartiment responsabbli għall-amministrazzjoni tal-Att dwar is-Sigurtà Soċjali (Kap 318) f'Malta f'dak iż-żmien; u

istituzzjoni kompetenti tfisser:

- (a) għal New Zealand, id-dipartiment responsabbli mill-implimentazzjoni ta' dan il-Ftehim f'isem l-awtorità kompetenti ta' New Zealand; u
- (b) f'Malta, id-Divizjoni tas-Sigurtà Soċjali

kontribuzzjoni fir-rigward ta' Malta tfisser kontribuzzjoni tas-Sigurtà Soċjali skont l-Att dwar is-Sigurtà Soċjali (Kapitolu 318 tal-Liġijiet ta' Malta)

gurnata tfisser gurnata kalendarja

tnaqqis, fir-rigward ta' benefiċċju ta' New Zealand, jinkludi tnaqqas fir-rata ta' benefiċċju taht il-legislazzjoni ta' New Zealand

legislazzjoni, fir-rigward ta' Parti, tfisser il-liġijiet, l-ordnijiet u r-regolamenti ta' dik il-Parti speċifikati f'Artikolu 2 ta' dan il-Ftehim

Benefiċċju Malti jfisser wiehed mill-benefiċċji li ġejjin:

- (a) pensjonijiet fir-rigward tal-irtirar;
- (b) pensjonijiet fir-rigward tar-romol

xahar ifisser xahar kalendarju, iżda għall-iskop ta' aggregazzjoni ta' perjodi ta' residenza fl-età tax-xogħol tan-New Zealand jew perjodi ta' kontribuzzjonijiet Maltin, jekk perjodu aggregat jaqbeż numru sħiħ ta' xhur b'mill-inqas 15-il jum, in-numru ta' xhur f'dak il-perjodu għandu jkun aġġustat għan-numru sħiħ li jmiss

New Zealand għandha t-tifsira mogħtija lilha mil-legiżlazzjoni tan-New Zealand

Benefiċċju ta' New Zealand ifisser wiehed mill-benefiċċji li ġejjin:

- (a) Superannwazzjoni ta' New Zealand;
- (b) pensjoni ta' veteran

Residenza fl-età tax-xoghol tan-New Zealand, fir-rigward ta' persuna:

- (a) tfisser perjodu meta l-persuna kienet kemm residenti kif ukoll prezenti fi New Zealand wara li l-persuna tilhaq 20 sena u qabel mal-persuna tilhaq 65 sena:
- (b) jinkludi perjodu wara li l-persuna tilhaq l-età ta' 20 sena u qabel mal-persuna tilhaq l-età ta' 65 meta l-persuna kienet impjegata barra minn New Zealand u waqt li kienet hekk impjegata kienet responsabbli għall-ħlas tat-taxxa fuq id-dħul ta' New Zealand fuq il-qligħ minn dak l-impjieg jekk il-persuna rritornat lejn New Zealand fit-23 ta' Ġunju 1987 jew wara
- (c) jinkludi perjodu wara li l-persuna tilhaq l-età ta' 20 sena u qabel mal-persuna tilhaq l-età ta' 65 meta l-persuna kienet ma' konjuġi jew sieħeb li kien impjegat barra minn New Zealand u waqt li hekk impjegat kien responsabbli għall-ħlas tat-taxxa fuq id-dħul fuq il-qligħ ta' New Zealand minn dak l-impjieg jekk il-persuna rritornat lejn New Zealand fit-23 ta' Ġunju 1987 jew wara

perjodu ta' kontribuzzjonijiet Maltin ifisser il-perjodu ta' assigurazzjoni f'termini tal-Att dwar is-Sigurtà Soċjali (Kap 318)

preżenza, fir-rigward ta' pajjiż, tfisser li tkun fiżikament prezenti f'dak il-pajjiż u li ma tkunx assenti; u **preżenti** għandu tifsira korrispondenti

residenza, fir-rigward ta' New Zealand, tfisser perjodu ta' residenza (u, jekk applikabbli, preżenza) li jikkwalifika persuna għal benefiċċju ta' New Zealand

skopijiet ta' sigurtà soċjali jinkludu:

- (a) l-amministrazzjoni tal-liġijiet tas-sigurtà soċjali ta' Parti;
- (b) il-ġbir tad-dejn tas-sigurtà soċjali ta' Parti;
- (c) iż-żamma tal-liġijiet tas-sigurtà soċjali ta' Parti, inklużi l-prevenzjoni, l-iskoperta, il-prosekuzzjoni u l-piena ta' reati taħt dawk il-liġijiet;
- (d) l-infurzar ta' kwalunkwe liġi tas-sigurtà soċjali ta' Parti li timponi penali pekunjarja; u
- (e) it-tmexxija ta' kwalunkwe proċediment taħt il-liġijiet tas-sigurtà soċjali ta' Parti quddiem kwalunkwe qorti jew tribunal

pajjiż terz ifisser pajjiż ieħor minbarra Malta jew New Zealand

armla fir-rigward ta' benefiċċju Malti, għandha jkollha t-tifsira mogħtija lilha mill-Att dwar is-Sigurtà Soċjali (Kap 318)

armel fir-rigward ta' benefiċċju Malti, għandu jkollu t-tifsira mogħtija lil "armla" bl-Att dwar is-Sigurtà Soċjali (Kap 318).

2. Fir-rigward tat-test Inġliż ta' dan il-Ftehim, kliem fis-singular jinkludu l-plural u kliem fil-plural jinkludu s-singular.
3. Kwalunkwe terminu mhux definit fil-paragrafu 1 għandu, sakemm il-kuntest ma jitlobx mod ieħor, it-tifsira mogħtija lill mil-leġislazzjoni tal-Partijiet, imma jekk ikun hemm kunflitt ta' tifsiriet l-istituzzjonijiet kompetenti tal-Partijiet għandhom jiddeterminaw bi ftehim reċiproku liema tifsira hija iktar applikabbli fiċ-ċirkostanzi.

Artikolu 2

Leġislazzjoni li għaliha japplika dan il-Ftehim

1. Għal New Zealand, dan il-Ftehim japplika għal-leġislazzjoni li ġejja safejn jipprovdi jew japplika għall-benefiċċji ta' New Zealand:
 - (a) in-New Zealand Superannuation and Retirement Income Act 2001;
 - (b) l-Att dwar is-Sigurtà Soċjali 1964;
 - (c) l-Att dwar il-Ħarsien Soċjali (Dispożizzjonijiet Transitorji) tal-1990;
 - (d) l-Att dwar il-Pensjonijiet tal-Gwerra tal-1954;
 - (e) l-artikolu 5 tal-Att dwar l-Unjoni Ċivili tal-2004;
 - (f) l-artikoli 29 u 29A tal-Att ta' Interpretazzjoni 1999; u
 - (g) l-Ordinijiet fil-Kunsill u r-Regolamenti magħmula taħt dawk l-Atti.
2. Għal Malta, dan il-Ftehim japplika għall-Att dwar is-Sigurtà Soċjali (Kap 318) sakemm jipprovdi jew japplika għall-benefiċċji Maltin.
3. Suġġett għall-paragrafu 4 ta' dan l-Artikolu, dan il-Ftehim japplika wkoll għal liġijiet, ordnijiet u regolamenti domestiċi li jemendaw, jissupplimentaw, jikkonsolidaw, jew jissostitwixxu l-leġislazzjoni msemmija fil-paragrafu 1 jew paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu (inklużi liġijiet, ordnijiet, jew regolamenti li jibdli l-isem ta' jew il-kundizzjonijiet ta' eliġibilità jew li jirċievu benefiċċji partikolari).
4. Dan il-Ftehim japplika wkoll għal kwalunkwe liġi, ordni, jew regolament domestiku li jestendi l-leġislazzjoni ta' Parti għal benefiċċji ġodda jew kategoriji ġodda ta' benefiċjarji sakemm riserva bil-miktub mill-Parti li qed testendi l-leġislazzjoni ma tkunx ikkomunikata lill-Parti l-oħra fi żmien 3 xhur mid-data li fiha l-liġi, l-ordni, jew ir-regolament jidhru fis-seħħ.
5. Il-Partijiet għandhom javżaw lil xulxin fil-pront, bil-promulgazzjoni ta' liġijiet, ordnijiet jew regolamenti tat-tip imsemmija fil-paragrafi 3 u 4 ta' dan l-Artikolu.

Artikolu 3

Persuni li għalihom japplika dan il-Ftehim

Dan il-Ftehim għandu japplika għal kull persuna li:

- (a) lesta perjodu ta' kontribuzzjonijiet Maltin; jew
- (b) lesta perjodu ta' residenza fl-età tax-xogħol tan-New Zealand; jew
- (c) huwa dipendenti jew superstiti ta' persuna msemmija fil-paragrafu (a) jew fil-paragrafu (b) ta' dan l-Artikolu li fuqha l-leġislazzjoni ta' Malta tagħti eliġibilità għall-benefiċċji Maltin.

Artikolu 4

Ugwaljanza fit-Trattament

Il-persuni kollha li għalihom japplika dan il-Ftehim għandhom jiġu ttrattati b'mod ugwali minn Parti fir-rigward tad-drittijiet u l-obbligi li jinqalgħu taħt il-leġislazzjoni ta' dik il-Parti jew bħala riżultat ta' dan il-Ftehim.

PART 2

Dispożizzjonijiet relatati mal-benefiċċji tan-New Zealand

Artikolu 5

Effett tar-residenza f'Malta

1. Persuna għandha titqies, għall-iskop ta' applikazzjoni, li tkun ordinarjament residenti u preżenti fi New Zealand fid-data li tapplika għal benefiċċju ta' New Zealand taħt dan il-Ftehim jekk, f'dik id-data, hu jew hi:
 - (a) huwa normalment residenti f'Malta, u preżenti jew f'Malta jew fi New Zealand; u
 - (b) għandu l-intenzjoni li jibqa' residenti f'Malta għal mill-inqas 26 ġimgħa; u
 - (c) kellu perjodu kontinwu ta' residenza fl-età tax-xogħol ta' New Zealand ta' mill-inqas sena.

2. Għall-iskop tal-ħlas ta' kwalunkwe benefiċċju ta' New Zealand taħt dan il-Ftehim, persuna għandha titqies li hija ordinarjament residenti fi New Zealand u mhux assenti minnha, jekk hu jew hi:
 - (a) normalment residenti f'Malta, u preżenti jew f'Malta jew fi New Zealand; u
 - (b) kellu perjodu kontinwu ta' residenza fl-età tax-xogħol ta' New Zealand ta' mill-inqas sena.
3. Għall-finijiet ta' dan l-Artikolu:
 - (a) jekk persuna li normalment tkun residenti f'Malta tkun temporanjament assenti minn Malta għal perjodu li ma jaqbiżx is-26 ġimgħa, dik l-assenza għandha titqies bħala li ma tinterrompax ir-residenza ordinarja jew il-preżenza tal-persuna f'Malta;
 - (b) jekk persuna li normalment tkun residenti f'Malta tkun temporanjament assenti minn Malta għal perjodu li jaqbeż is-26 ġimgħa, ir-residenza ordinarja ta' dik il-persuna f'Malta għandha titqies li tkun waqfet fid-data tat-tluq minn Malta:
 - (c) persuna titqies li tkun ordinarjament residenti f'Malta fid-data tat-tluq tal-persuna minn New Zealand jekk:
 - (i) il-persuna titlaq minn New Zealand bl-intenzjoni li ssir u tibqa' residenti f'Malta għal mill-inqas 26 ġimgħa; u
 - (ii) il-persuna tibda tkun residenti f'Malta fi żmien 26 ġimgħa minn dik it-tluq.
4. Għall-finijiet tas-subparagrafi (a) u (b) tal-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu, perjodu meta persuna tkun temporanjament fi New Zealand m'għandux jitqies bħala perjodu meta l-persuna tkun temporanjament assenti minn Malta.
5. Persuna li normalment tkun residenti f'Malta li ma tkunx laħqet l-età ta' intitolament għal superannuazzjoni fi New Zealand għandha titqies li mhijiex kwalifikata għal jew intitolata li tirċievi pensjoni ta' veteran.

Artikolu 6

Totalizzazzjoni għall-Benefiċċji tan-New Zealand

1. Fejn dan il-Ftehim japplika għal persuna u hemm perjodu ta' residenza ta' New Zealand jew residenza u preżenza ta' New Zealand li huwa:
 - (a) inqas mill-perjodu meħtieġ biex persuna tingħata d-dritt għall-benefiċċju mitlub taħt il-legislazzjoni ta' New Zealand; u

- (b) daqs jew aktar minn sena kontinwa ta' residenza fl-età tax-xogħol ta' New Zealand,

allura l-perjodu ta' kontribuzzjonijiet Maltin minn dik il-persuna jista' jitqies bħala perjodu ta' residenza ta' New Zealand jew, skond il-każ, residenza u preżenza ta' New Zealand.

2. Għall-iskop li jiġi ddeterminat l-intitolament għal benefiċċju ta' New Zealand taħt il-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, l-istituzzjoni kompetenti ta' New Zealand tista', bla ħsara għall-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu:
- (a) tikkunsidra perjodu ta' kontribuzzjonijiet Maltin wara li tilhaq l-età ta' 20 bħala perjodu meta l-persuna kienet kemm residenti kif ukoll preżenti fi New Zealand; iżda
- (b) tista' tikkunsidra biss perjodi ta' kontribuzzjonijiet Maltin wara li jilhaq l-età ta' 50 għall-iskop li jissodisfa r-rekwiżit li persuna tkun residenti u preżenti fi New Zealand għal 5 snin wara li tilhaq dik l-età.
3. Jekk perjodu ta' residenza fl-età tax-xogħol tan-New Zealand u perjodu ta' kontribuzzjonijiet Maltin jikkoinċidu, il-perjodu tar-residenza fl-età tax-xogħol tan-New Zealand biss għandu jiġi kkunsidrat.

Artikolu 7

Rati ta' pensjoni tan-New Zealand u pensjonijiet tal-veterani pagabbli f'Malta

1. Suġġett għall-paragrafi 3 u 4 ta' dan l-Artikolu, ir-rata ta' pensjoni ta' New Zealand jew pensjoni ta' veteran pagabbli lil persuna ordinarjament residenti f'Malta li hija intitolata li tirċeviha taħt l-Artikolu 5 ta' dan il-Ftehim għandha tiġi kkalkulata skond il-formula li ġejja:

$$\text{Ammont pagabbli} = \frac{\text{Numru ta' xhur sħaħ ta' residenza fl-età tax-xogħol tan-New Zealand} \times \text{rata massima ta' benefiċċju}}{\text{Numru ta' xhur sħaħ f'45 sena}}$$

2. Għall-finijiet tal-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu:
- (a) il-perjodi kollha ta' residenza fl-età tax-xogħol ta' New Zealand għandhom jiġu aggregati; u

(b) ir-rata massima tal-benefiċċju hija:

- (i) għal persuna waħda, ir-rata ta' kull ġimgħa qabel it-tnaqqis tat-taxxa fuq id-dhul ta' pensjoni ta' New Zealand jew pensjoni ta' veteran pagabbli lil persuna waħda li mhijiex tghix waħedha, wara kwalunkwe tnaqqis meħtieġ li jsir minn benefiċċju taħt il-legislazzjoni ta' New Zealand (mhux li jkun tnaqqis minhabba kwalunkwe dejn, multa, riparazzjoni, penali, jew tat-tip ipprojbit mill-paragrafu 4 ta' dan l-Artikolu); jew
- (ii) għal persuna li hija miżżewġa, funjoni ċivili, jew frelazzjoni de facto, ir-rata ta' kull ġimgħa qabel it-tnaqqis tat-taxxa fuq id-dhul ta' pensjoni ta' New Zealand jew pensjoni ta' veteran pagabbli lil persuna li l-konjuġi jew is-sieheb tagħha huwa intitolat ukoll għal pensjoni ta' New Zealand jew pensjoni ta' veteran wara kwalunkwe tnaqqis meħtieġ li jsir minn benefiċċju taħt il-legislazzjoni ta' New Zealand (li ma jkunx tnaqqis minhabba xi dejn, multa, riparazzjoni, penali, jew tat-tip ipprojbit mill-paragrafu 4 ta' dan l-Artikolu).

3. Fejn persuna:

- (a) kien residenti ordinarjament f'Malta fid-data li dan il-Ftehim jidhol fis-seħh; u
- (b) tkun qed tirċievi pensjoni ta' New Zealand jew pensjoni ta' veteran taħt in-New Zealand Superannuation and Retirement Income Act 2001 jew il-War Pensions Act 1954; u
- (c) isir intitolat li jirċievi dak il-benefiċċju taħt l-Artikolu 5 iżda mhux bl-applikazzjoni tal-Artikolu 6

allura r-rata ta' pensjoni ta' New Zealand jew pensjoni ta' veteran pagabbli lil dik il-persuna m'għandhiex tkun inqas mill-ammont li jkun pagabbli fin-nuqqas ta' dan il-Ftehim.

- 4. Fil-kalkolu tal-ammont ta' benefiċċju pagabbli taħt dan l-Artikolu, m'għandux jittiehed kont ta' xi benefiċċju pagabbli taħt l-iskema ta' sigurtà soċjali ta' Malta jew taħt il-ligijiet tas-sigurtà soċjali ta' pajjiż terz.
- 5. Għall-evitar ta' dubju, persuna li hija intitolata li tirċievi pensjoni ta' New Zealand jew pensjoni ta' veteran taħt l-Artikolu 6 ta' dan il-Ftehim li l-konjuġi jew is-sieheb tagħha ma lahaqx l-età tad-dritt għal superannwazzjoni ta' New Zealand mhijiex intitolata li tagħzel li tirċievi r-rata alternattiva ta' pensjoni ta' New Zealand jew pensjoni ta' veteran pagabbli lil persuna li hija miżżewġa jew funjoni ċivili jew relazzjoni de facto li l-konjuġi jew is-sieheb tagħha mhuwiex intitolat li jirċievi pensjoni ta' New Zealand jew pensjoni tal-veteran.

Artikolu 8

Hlas bil-quddiem ta' benefiċċji u hlas ta' benefiċċji u allowances supplimentari

1. Jekk persuna li normalment tkun residenti fi New Zealand issir intitolata li tirċievi benefiċċju ta' New Zealand taħt l-Artikolu 6 ta' dan il-Ftehim, l-istituzzjoni kompetenti ta' New Zealand għandha thallas ukoll lil dik il-persuna kull benefiċċju jew allowance supplimentari taħt il-leġislazzjoni ta' New Zealand li għaliha il-persuna hija kwalifikata.
2. Jekk persuna li normalment tkun residenti f'Malta ssir intitolata li tirċievi benefiċċju tan-New Zealand taħt dan il-Ftehim:
 - (a) il-persuna mhijiex intitolata li tirċievi xi benefiċċju jew allowance supplimentari taħt il-leġislazzjoni ta' New Zealand; u
 - (b) l-ebda hlas m'għandu jsir bil-quddiem ta' kwalunkwe numru ta' pagamenti ta' dak il-benefiċċju ta' New Zealand, jew parti minnu li għadu mhux dovut.

Artikolu 9

Effett tat-tassazzjoni ta' Malta tal-benefiċċji Maltin

1. Il-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu japplika għal persuna li:
 - (a) normalment tkun residenti fi New Zealand;
 - (b) li qed tirċievi benefiċċju Malti li minnu tiġi imposta kull taxxa minn Malta; u
 - (c) qed tirċievi wkoll benefiċċju tan-New Zealand.
2. Fejn japplika dan l-Artikolu, l-ammont tal-benefiċċju Malti tal-persuna li għandu jitnaqqas mill-benefiċċju tan-New Zealand tal-persuna huwa l-ammont tal-benefiċċju Malti wara li jitnaqqas bit-taxxa Maltija imposta fuqu.

Artikolu 10

Residenza f'pajjiż terz

1. Il-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu japplika għal persuna li:
 - (a) li normalment tkun residenti fi New Zealand; u
 - (b) li hija intitolata li tirċievi benefiċċju tan-New Zealand biss permezz tal-applikazzjoni tal-Artikolu 6 ta' dan il-Ftehim; u

- (c) jew:
 - (i) li titlaq minn New Zealand bl-intenzjoni li ttrissjedi f'pajjiż terz għal perjodu ta' aktar minn 26 ġimġha; jew
 - (ii) li tgħix f'pajjiż terz għal perjodu ta' aktar minn 26 ġimġha.
- 2. Persuna msemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu mhijiex intitolata li tirċievi pensjoni ta' New Zealand jew pensjoni ta' veteran waqt li tkun assenti minn New Zealand jew minn Malta sakemm dik il-persuna tkun intitolata li tirċievi dak il-benefiċċju taħt ftehim ta' sigurtà soċjali bejn New Zealand u l-pajjiż terz.

PART 3

Dispożizzjonijiet dwar benefiċċji Maltin

Artikolu 11

Totalizzazzjoni għall-Benefiċċji Maltin

1. Fejn dan il-Ftehim japplika għal persuna u hemm perjodu ta' kontribuzzjonijiet Maltin li huwa:
 - (a) inqas mill-perjodu meħtieġ biex persuna tingħata d-dritt għall-benefiċċju mitlub taħt il-leġislazzjoni ta' Malta; u
 - (b) daqs jew akbar mill-perjodu minimu msemmi fil-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu għal dak il-benefiċċju;

minn kwalunkwe perjodu ta' residenza fl-età tax-xogħol ta' New Zealand minn dik il-persuna għandu jitqies bħala perjodu ta' kontribuzzjonijiet Maltin.
2. Għall-finijiet ta' dan l-Artikolu, fejn perjodu ta' kontribuzzjonijiet Maltin u perjodu ta' residenza fl-età tax-xogħol tan-New Zealand jikkoinċidu, il-perjodu ta' kontribuzzjonijiet Maltin biss għandu jiġi kkunsidrat.
3. Il-perjodu minimu ta' kontribuzzjonijiet Maltin li għandu jittiehed in konsiderazzjoni għall-finijiet tal-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu għandu jkun ta' 52 kontribuzzjoni mħallsa validi għall-istima tal-istima medja tal-kontribuzzjoni taħt l-Att dwar is-Sigurtà Soċjali (Kap 318).
4. Id-dispożizzjonijiet ta' dan l-Artikolu ma japplikawx fil-każ ta' Pensjoni ta' Żewġ-Terzi (Irtirar) jew Pensjoni tas-Superstiti (Armla) sakemm il-persuna kkonċernata (jew il-konjuġi mejjet fil-każ tal-Pensjoni tas-Superstiti) tkun hallset mill-inqas 156 kontribuzzjoni taħt il-leġislazzjoni ta' Malta wara t-22 ta' Jannar 1979.
5. Għall-finijiet ta' dan l-Artikolu, fejn talba minn persuna għal benefiċċju Malti fir-rigward ta' romol tiġi sottomessa, għandha titqies biss ir-residenza fl-età tax-

xogħol fi New Zealand tal-konjuġi mejjet.

Artikolu 12

Kalkolu tal-Benefiċċji Maltin

1. Meta benefiċċju Malti jithallas minn Malta lil persuna bis-saħħa ta' dan il-Ftehim ir-rata ta' dak il-benefiċċju għandha tiġi kkalkulata kif ġej:

$$\text{Ammont pagabbli} = \frac{\text{Rata Teoretika tal-Benefiċċju Malti (TR) x Kontribuzzjonijiet Kalkolabbli (RC)}}{\text{Kontribuzzjonijiet Totalizzati (TC)}}$$

2. Għall-finijiet tal-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu:

(a) ir-“Rata Teoretika tal-Benefiċċju Malti” (TR) hija r-rata applikabbli tal-benefiċċju Malti attribwibbli lil persuna kif stmata skont id-dispożizzjonijiet tal-Att dwar is-Sigurtà Soċjali (Kap 318) filwaqt li tqis il-perjodu ta' kontribuzzjoni Malti u r-residenza tal-età tax-xogħol tan-New Zealand kif totalizzat taħt l-Artikolu 12 ta' dan il-Ftehim;

(b) il-"Kontribuzzjonijiet Kalkolabbli" (RC) huwa n-numru ta' kontribuzzjonijiet Maltin li fuqhom il-benefiċċju Malti kien ikkalkulat taħt l-Att dwar is-Sigurtà Soċjali (Kap 318) fin-nuqqas ta' dan il-Ftehim; u

(c) il-"Kontribuzzjonijiet Totalizzati" (TC) huwa n-numru aggregat ta' kontribuzzjonijiet Maltin u r-residenza fl-età tax-xogħol tan-New Zealand kif totalizzata taħt l-Artikolu 12 ta' dan il-Ftehim.

3. Kwalunkwe allowances jew bonuses addizzjonali li huma applikabbli għal ċerti benefiċċji Maltin koperti minn dan il-Ftehim li huma pagabbli taħt il-leġislazzjoni ta' Malta, għandhom jiġu kkalkulati bl-istess mod bħal dak indikat fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, skont il-każ.

4. Kwalunkwe ammont ta' benefiċċju Malti pagabbli kkalkulat skond il-paragrafi 1 u 2 ta' dan l-Artikolu għandu jkun arrotondat sal-eqreb ċenteżmu ta' ewro kollu.

PART 4

Dispożizzjonijiet Mixxellanji u Amministrattivi

Artikolu 13

Ftehimiet Amministrattivi

1. L-awtoritajiet kompetenti tal-Partijiet għandhom jistabbilixxu ftehimiet

amministrattivi meħtieġa għall-implimentazzjoni ta' dan il-Ftehim.

2. Il-ftehimiet amministrattivi għandhom jaħtru l-aġenziji ta' kollegament tal-Partijiet.

Artikolu 14

Dispożizzjonijiet ta' assistenza reċiproka għall-iskambju ta' informazzjoni

1. Bla ħsara għal-liġijiet tal-Partijiet, l-istituzzjonijiet kompetenti tal-Partijiet għandhom jiskambjaw informazzjoni għal skopijiet ta' sigurtà soċjali, inkluża dik l-informazzjoni li hija meħtieġa għall-istituzzjonijiet kompetenti biex idañhlu fis-seħħ id-dispożizzjonijiet ta' dan il-Ftehim, u tali informazzjoni ma tintużax għal kwalunkwe skop ieħor.
2. Il-paragrafu 1 huwa soġġett għal-liġijiet rispettivi tal-privatezza tal-Partijiet; b'mod partikolari għan-New Zealand, it-termini u l-kundizzjonijiet stabbiliti fit-taqsimha 19C tal-Att tal-1990 dwar il-Ħarsien Soċjali (Dispożizzjonijiet Transitorji) ta' New Zealand u għal Malta, l-Artikolu 27 tal-Att dwar il-Protezzjoni tad-Data 2001. Għal dan il-għan iż-żewġ Partijiet jaqblu li:
 - (a) Fl-iskambju ta' dejta personali jew informazzjoni personali għall-finijiet ta' dan il-ftehim, l-istituzzjonijiet kompetenti taż-żewġ Partijiet għandhom jimplementaw miżuri ta' sigurtà tekniċi u organizzattivi xierqa biex jiproteġu d-dejta personali jew informazzjoni personali kontra qerda aċċidentali jew illegali jew telf, alterazzjoni, żvelar mhux awtorizzat jew aċċess;
 - (b) L-istituzzjonijiet kompetenti taż-żewġ Partijiet għandu jkollhom fis-seħħ proċeduri u salvagwardji xierqa sabiex kull persuna, inkluż fir-rigward ta' Malta proċessur kif definit fl-Att dwar il-Protezzjoni tad-Dejta tal-2001 ta' Malta, li jista' jkun awtorizzat mil-liġijiet rispettivi tal-privatezza tal-Partijiet li jkollu aċċess għad-dejta personali jew informazzjoni personali skambjata, għandu jirrispetta l-kunfidenzjalità, il-privatezza u s-sigurtà ta' tali dejta personali jew informazzjoni personali;
 - (c) Fil-każ li, għal Malta, il-Kummissarju għall-Protezzjoni tad-Dejta jew, għal New Zealand, il-Kummissarju għall-Privatezza, jitlob informazzjoni mill-istituzzjoni kompetenti ta' dik il-Parti (l-"Ewwel Parti") biex tissorvelja l-operazzjoni ta' pproċessar tad-dejta personali jew informazzjoni personali tkun skambjata, l-istituzzjoni kompetenti tal-Parti l-oħra għandha tassisti lill-Ewwel Parti billi ttipprovdi kwalunkwe informazzjoni rilevanti, inkluża kwalunkwe dokumentazzjoni rilevanti mitluba mill-Ewwel Parti; u
 - (d) Iż-żewġ istituzzjonijiet kompetenti għandhom jinfurmaw lil xulxin jekk ikun hemm bidliet fil-liġijiet dwar il-Protezzjoni tad-Dejta u/jew il-Privatezza, u/jew il-liġijiet dwar is-Sigurtà Soċjali taż-żewġ partijiet, li jaffettwaw il-kunfidenzjalità, il-privatezza u/jew is-sigurtà ta' dejta personali jew informazzjoni personali.
3. L-istituzzjoni kompetenti li tiġbor id-dettalji personali għandha tinforma lis-suġġetti tad-dejta dwar l-iskambju ta' informazzjoni mal-istituzzjoni kompetenti

l-oħra, kif ukoll dwar id-drittijiet tagħhom taħt l-Atti rispettivi tal-Protezzjoni tad-Dejta u l-Privatezza taż-żewġ partijiet, b'mod partikolari d-dritt ta' aċċess u rettifika tad-dejta personali tagħhom skont il-ligijiet rispettivi taż-żewġ Partijiet.

4. Il-ftehimiet amministrattivi għandu jkun fihom ukoll l-arrangamenti bejn l-istituzzjonijiet kompetenti tal-Partijiet meħtieġa mit-termini u l-kondizzjonijiet imsemmija fil-paragrafi 2 u 3.

Artikolu 15

Lingwa ta' Komunikazzjoni

Għall-iskop li jiġi implimentat dan il-Ftehim, l-awtoritajiet kompetenti u l-istituzzjonijiet kompetenti tal-Partijiet għandhom jikkomunikaw direttament ma' xulxin fi kwalunkwe lingwa uffiċjali ta' kwalunkwe Parti.

Artikolu 16

Applikazzjonijiet, avvizi, revizjonijiet u appelli

1. Applikazzjoni għal benefiċċju ta' New Zealand jew benefiċċju Malti taħt dan il-Ftehim għandha ssir bil-miktub fuq il-formola uffiċjali ta' applikazzjoni, u għandha tingħata lill-istituzzjoni kompetenti ta' kwalunkwe Parti.
2. Fejn persuna tapplika lill-istituzzjoni kompetenti ta' Parti (l-"Ewwel Parti") għal benefiċċju pagabbli taħt dan il-Ftehim:
 - (a) l-applikazzjoni għandha titqies bħala applikazzjoni għall-benefiċċju korrispondenti taħt il-leġislazzjoni tal-Parti l-oħra jekk il-persuna:
 - (i) hekk titlob; jew
 - (ii) tipprovdi informazzjoni fil-ħin tal-applikazzjoni li tindika li l-persuna għandha perjodu ta' residenza jew kontribuzzjoni taħt il-leġislazzjoni tal-Parti l-oħra; u
 - (b) id-data ta' dik l-applikazzjoni hija d-data li fiha saret l-applikazzjoni lill-istituzzjoni kompetenti tal-Ewwel Parti, u dik id-data għandha titqies bħala d-data tal-ewwel kuntatt għall-iskopijiet tal-leġislazzjoni ta' New Zealand.
3. Il-paragrafu 4 ta' dan l-Artikolu japplika għal kwalunkwe applikazzjoni jew avviż dwar id-determinazzjoni jew il-ħlas ta' benefiċċju taħt dan il-Ftehim (inkluża applikazzjoni jew avviż mogħti għal revizjoni jew appell kontra deċiżjoni ta' istituzzjoni kompetenti).
4. Jekk applikazzjoni jew avviż imsemmi fil-paragrafu 3 jingħata lill-istituzzjoni kompetenti ta' kwalunkwe Parti fiż-żmien previst biex din tingħata taħt il-leġislazzjoni tal-Parti responsabbli għad-determinazzjoni jew il-ħlas, għandha titqies li ngħatat:

(a) lill-istituzzjoni xierqa ta' dik il-Parti; u

- (b) f'dak iż-żmien.
5. L-istituzzjoni kompetenti ta' Parti li tirċievi applikazzjoni jew avviż tat-tip imsemmi fil-paragrafu 1 jew paragrafu 2 jew paragrafu 4 ta' dan l-Artikolu għandha tittrasmettiha mingħajr dewmien lill-istituzzjoni xierqa tal-Parti l-oħra.
 6. F'dan l-Artikolu, istituzzjoni xierqa tinkludi qorti, tribunal, jew awtorità b'għurisdizzjoni biex tikkunsidra appelli jew reviżjonijiet fir-rigward ta' benefiċċji taħt il-leġislazzjoni ta' Parti, kumitat ta' reviżjoni tal-benefiċċji (fir-rigward ta' New Zealand), u istituzzjoni kompetenti.
 7. Fir-rigward ta' Malta, ir-referenza fil-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu għal appell hija referenza għal dokument li jikkonċerna appell li jista' jsir lill-Arbitru skont l-Att dwar is-Sigurtà Soċjali (Kap 318) kif emendat minn żmien għal żmien.
 8. Id-data li fiha applikazzjoni, avviż jew appell imsemmija fil-paragrafi 3 sa 7 ta' dan l-Artikolu hija ddepożitata mal-istituzzjoni kompetenti ta' Parti għandha tiġi trattata, għall-iskopijiet kollha li jikkonċernaw il-materja li tirrelata għaliha, bħala d-data tal-preżentazzjoni ta' dak id-dokument mal-istituzzjoni kompetenti tal-Parti l-oħra.

Artikolu 17

Determinazzjoni tat-Talbiet

1. Fid-determinazzjoni tal-eliġibbiltà jew l-intitolament ta' persuna għal benefiċċju bis-saħħa ta' dan il-Ftehim:
 - (a) perjodu ta' residenza fl-età tax-xogħol tan-New Zealand u perjodu ta' kontribuzzjonijiet Maltin; u
 - (b) kwalunkwe avveniment jew fatt li huwa rilevanti għal dak l-intitolament, għandhom, bla ħsara għal dan il-Ftehim, jiġu kkunsidrati safejn daww il-perjodi jew daww l-avvenimenti huma applikabbli fir-rigward ta' dik il-persuna irrispettivament minn meta ġew akkumulati jew seħħew.
2. Id-data tal-bidu għall-ħlas tal-benefiċċju pagabbli bis-saħħa ta' dan il-Ftehim għandha tiġi determinata skont il-leġislazzjoni tal-Parti kkonċernata iżda fl-ebda każ dik id-data ma għandha tkun data qabel id-data li fiha dan il-Ftehim jidhrol fis-seħħ.

Artikolu 18

Ħlas ta' Benefiċċji

1. Il-benefiċċji pagabbli bis-saħħa ta' dan il-Ftehim jithallsu wkoll fit-territorju tal-Parti l-oħra.

2. L-istituzzjoni kompetenti ta' Parti għandha tħallas benefiċċji fil-munita ta' dik il-Parti jew fi kwalunkwe munita oħra konvertibbli liberament kif miftiehem bejn il-Partijiet minn żmien għal żmien.
3. Jekk waħda mill-Partijiet timponi restrizzjonijiet fuq il-kambju tal-munita barranija, iż-żewġ Partijiet għandhom jadottaw minnufih miżuri biex jiżguraw li l-ħlasijiet meħtieġa taħt dan il-Ftehim ikunu jistgħu jibqgħu jsiru. Dawk il-miżuri għandhom joperaw retrospettivament sal-ħin li ġew imposti r-restrizzjonijiet.
4. Parti li timponi restrizzjonijiet deskritti fil-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu għandha tinforma lill-Parti l-oħra b'dawk ir-restrizzjonijiet fi żmien xahar mill-impożizzjoni tagħhom u għandha tadotta l-miżuri deskritti fil-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu fi żmien 3 xhur mill-impożizzjoni ta' dawk ir-restrizzjonijiet. Jekk il-Parti l-oħra ma tkunx hekk infurmata jew jekk il-miżuri meħtieġa ma jiġux adottati fiż-żmien stabbilit, il-Parti l-oħra tista' tittratta tali falliment bhala ksur materjali tal-Ftehim għall-finijiet tal-Artikolu 60 tal-Konvenzjoni ta' Vjenna dwar il-Liġi tat-Trattati.
5. Benefiċċju pagabbli minn Parti bis-saħħa ta' dan il-Ftehim lil persuna għandu jiħallas mingħajr tnaqqis għall-ispejjeż amministrattivi mgarrba minn kwalunkwe Parti għall-ħlas ta' dak il-benefiċċju.

Artikolu 19

Reviżjoni tal-Ftehim

1. Il-Partijiet jistgħu jaqblu fi kwalunkwe hin li jirrevedu kwalunkwe dispożizzjoni ta' dan il-Ftehim.
2. Jekk Parti temenda, tissupplimenta jew tissostitwixxi l-leġislazzjoni tagħha, b'mod li taffettwa d-dispożizzjonijiet ta' dan il-Ftehim, hija għandha tfittex il-qbil tal-Parti l-oħra biex temenda dan il-Ftehim kif jista' jkun meħtieġ biex iżzomm il-konsistenza bejn il-leġislazzjoni ta' dik il-Parti u d-dispożizzjonijiet ta' dan il-Ftehim.
3. Dan il-Ftehim jista' jiġi emendat bi ftehim bil-miktub bejn il-Partijiet permezz ta' skambju ta' Noti diplomatiċi. L-emendi għandhom jidhlu fis-seħħ fid-data speċifikata fin-Noti.

Artikolu 20

Riżoluzzjoni ta' Diffikultajiet

1. L-awtoritajiet kompetenti tal-Partijiet għandhom isolvu, sa fejn hu possibbli, kwalunkwe diffikultà li tinqala' fl-interpretazzjoni jew l-implimentazzjoni ta' dan il-Ftehim skond l-ispirtu u l-prinċipji fundamentali tal-Ftehim.

2. Il-Partijiet għandhom jikkonsultaw minnufih dwar kwalunkwe talba bil-miktub ta' kwalunkwe Parti dwar kwistjonijiet li ma g'ewx solvuti mill-awtoritajiet kompetenti tal-Partijiet skond il-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, sabiex isolvu dawk il-kwistjonijiet bi ftehim reċiproku.

Artikolu 21

Tul u terminazzjoni

1. Soġġett għall-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu, dan il-Ftehim għandu jibqa' fis-seħh sal-iskadenza ta' 12-il xahar mid-data li fiha Parti tirċievi mill-Parti l-oħra avviż bil-miktub permezz tal-kanal diplomatiku tal-intenzjoni ta' dik il-Parti li ttejjm il-Ftehim.
2. Fil-każ li dan il-Ftehim jiġi tterminat skond il-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, il-Ftehim għandu jibqa' fis-seħh fir-rigward tal-persuni kollha li bhala riżultat ta' dan il-Ftehim:
 - (a) fid-data tat-terminazzjoni, qed jirċievu benefiċċji; jew
 - (b) qabel l-iskadenza tal-perjodu msemmi fil-paragrafu 1, għamli applikazzjoni għal, u jkunu intitolati li jirċievu, benefiċċji.

Artikolu 22

Dhul fis-seħh

Il-Partijiet għandhom jinnotifikaw lil xulxin bil-miktub bit-tlestija tal-proċeduri domestiċi rispettivi tagħhom meħtieġa għad-dhul fis-seħh ta' dan il-Ftehim. Il-Ftehim għandu jidhol fis-seħh fl-ewwel jum tat-tieni xahar wara d-data tal-aħħar notifika.

B'XHIEDA TA' DAN, is-sottoskritti, debitament awtorizzati għal dan mill-Gvernijiet rispettivi tagħhom, iffirmaw dan il-Ftehim.

Magħmul f'zewġ kopji fi [...] fi [...], fil-lingwa Ingliża.

**GHALL-GVERN
TA'
NEW ZEALAND**

**GHALL-GVERN
TA'
MALTA**